

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL MOTORLU TAŞIT
SÜRÜCÜLERİ KURSU YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarının işleyişiyle ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 123 üncü maddesi ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) Diğer personel: Kursta eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı dışındaki görevli personeli,
- c) Dönem: Teorik ve direksiyon eğitimi derslerinin toplam süresini,
- ç) Direksiyon eğitim simülatörü: Kursiyerlere, akan trafikte eğitim alacak düzeye ulaşılmasını sağlamak amacıyla bilinçli araç kullanımının temel unsurlarını kazandırıp, gerçekçi bir trafik akışı ile eğitim almalarını sağlayan yazılım ve donanımı,
- d) Eğitim ve sınav çekicisi: Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve yük taşımayan, çift frenli, çift debriyajlı, tek direksiyon sistemli motorlu taşıtı,
- e) Eğitim personeli: Kursta görevli yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici gibi görevlileri,
- f) Eğitim ve sınav kamyonu: İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3500 kilogramdan fazla olan ve yük taşımak için imal edilmiş, çift frenli ve çift debriyajlı, tek direksiyon sistemli motorlu taşıtı,
- g) Eğitim ve sınav motosikleti: İki veya üç tekerlekli, sepetli veya sepetsiz motorlu araçları,
- ğ) Eğitim ve sınav otobüsü: Yapısı itibarıyla sürücü yerinden başka en az yirmi üç oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş, çift frenli ve çift debriyajlı, tek direksiyon sistemli motorlu taşıtı,
- h) Eğitim ve sınav otomobili: Yapısı itibarıyla sürücü yerinden başka en çok yedi oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş, çift frenli ve çift debriyajlı, tek direksiyon sistemli motorlu taşıtı,
- ı) Genel müdürlük: Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünü,
- i) Kurs: 5580 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarını,
- j) Lastik tekerlekli traktör: Belirli şartlarda römork ve yarı römork çekebilen ancak ticari amaçla taşımada kullanılmayan tarım araçlarını,
- k) Motorlu eğitim ve sınav bisikleti: Silindir hacmi 50 cm³ ü geçmeyen, içten patlamalı motorla donatılmış ve imal hızı saatte 50'km den az olan bisikleti,
- l) Müdür: Özel motorlu taşıt sürücülerini kursunun müdürünü,
- m) Operatörlük belgesi: İş makinesi türünden motorlu araçları kullanacaklara, Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kurumlarca verilen belgeyi,
- n) Römork: Motorlu araçla çekilen, insan veya yük taşımak için imal edilmiş motorsuz taşıtı,
- o) Sürücü: Karayolunda, motorlu veya motorsuz bir aracı veya taşıtı sevk ve idare eden kişiyi,
- ö) Şehirler arası karayolu: 18/7/1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinde belirtilen yerleşim yeri dışında motorlu araçların cins ve kullanım amaçlarına göre en çok hız sınırlarında sürülebileceği şehirler arası çift yönlü karayolları, bölünmüş yollar ve otoyolları,
- p) Taşıt: Karayolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan araçları,
- r) Trafik: Yaya, hayvanlar ve araçların karayolları üzerindeki hâl ve hareketlerini,
- s) Valilik: Özel motorlu taşıt sürücülerini kursunun bulunduğu ilin valiliğini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurslarda Verilen Eğitimin Amacı, Sertifika Sınıfları ve Süreleri

Kurslarda verilen eğitimin amacı

MADDE 5 – (1) Özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarında verilen eğitim hizmetlerinin amacı, motorlu taşıt sürücüsü eğitimi vermek ve yapılan sınavlar sonucunda başarılı olanlara sertifika düzenlemektir.

Sertifika sınıfları

MADDE 6 – (1) Kurslar, karayollarında seyreden araçların cins ve gruplarına göre aşağıda belirtilen sertifika sınıflarında eğitim verirler:

- a) Motorlu bisiklet kullanacaklar için "A1" sınıfı sertifika,

- b) Motosiklet kullanacaklar için "A2" sınıfı sertifika,
- c) Otomobil, minibüs ve kamyonet kullanacaklar için "B" sınıfı sertifika,
- ç) Kamyon kullanacaklar için "C" sınıfı sertifika,
- d) Çekici kullanacaklar için "D" sınıfı sertifika,
- e) Otobüs kullanacaklar için "E" sınıfı sertifika,
- f) Lastik tekerlekli traktör kullanacaklar için "F" sınıfı sertifika,
- g) İş makinesi türünden motorlu araç kullanacaklar için "G" sınıfı sertifika,
- ğ) Engelli bireylerin kullanabilecekleri şekilde özel tertibatlı olarak imal, tadil ve teçhiz edilmiş motosiklet veya otomobil kullanacaklar için "H (motosiklet)", "H (otomobil)" sınıfı sertifika,
- h) Otomobil, kamyon ve otobüsün arkasına yüklü ağırlığı 750 kg'dan fazla römork takarak kullanacaklar için "Römork sınıfı sertifika".

Sertifika sınıflarının eğitim süreleri

MADDE 7 – (1) Bütün sertifika sınıflarında trafik ve çevre dersi 16, ilk yardım dersi 8, araç tekniği dersi 6 saat teorik olarak verilir. Direksiyon eğitim derslerine ise direksiyon usta öğreticisi tarafından kursiyerin akan trafikte eğitim alacak düzeye ulaştığına karar verilmeye kadar direksiyon eğitim alanında veya simülâtör üzerinde devam edilir.

(2) Akan trafikte eğitim alacak düzeye gelen kursiyerlerin direksiyon eğitimi ders süreleri;

- a) "A1" ve "A2" sınıfı sertifikalar için 10 saat,
- b) "B" sınıfı sertifikalar için 12 saat,
- c) "C" ve "E" sınıfı sertifikalar için 24 saat,
- ç) "D" sınıfı sertifikalar için 30 saat,
- d) "F" sınıfı sertifikalar için 10 saat,
- e) "H (motosiklet)" sınıfı sertifikalar için 10 saat,
- f) "H (otomobil)" sınıfı sertifikalar için 12 saat,
- g) "B", "C" ve "E" sınıfı sertifikası bulunanlardan, römorklu araç kullanma sertifikası almak isteyenlerin göreceği römorklu araç kullanma eğitimi dersi 5 saattir.

(3) Yukarıda belirtilen direksiyon eğitimi dersleri şehir içi ve şehirlerarası karayollarında akan trafikte yapılır.

(4) "A1", "A2", "B", "F", "H (motosiklet)" ve "H (otomobil)" sınıfı sertifika alacak kursiyerlere en az 2 saat, "C", "D" ve "E" sınıfı sertifika alacak kursiyerlere ise en az 4 saat akan trafikte gece araç kullanılarak uygulama yaptırılması zorunludur.

(5) Direksiyon eğitimi dersi sonunda kendilerini yeterli görmeyen kursiyerlerin talep etmeleri durumunda akan trafik içerisinde ek direksiyon eğitimi dersi verilir. Bu durumdaki kursiyerler aldıkları dersler için ilan edilen ücret üzerinden ödeme yaparlar.

(6) Direksiyon eğitimi derslerinin tamamı;

- a) "A1" sınıfı sertifikalarda; motorlu eğitim ve sınav bisikleti,
- b) "A2" sınıfı sertifikalarda; eğitim ve sınav motosikleti,
- c) "B" sınıfı sertifikalarda; eğitim ve sınav otomobili,
- ç) "C" sınıfı sertifikalarda; eğitim ve sınav kamyonu,
- d) "D" sınıfı sertifikalarda; eğitim ve sınav çekicisi (römork takılı olarak),
- e) "E" sınıfı sertifikalarda; eğitim ve sınav otobüsü,
- f) "F" sınıfı sertifikalarda; lastik tekerlekli traktör,
- g) "H (motosiklet)" sınıfı sertifikalarda; hasta ve engelli için özel tertibatlı olarak imal, tadil ve teçhiz edilmiş motosiklet,
- ğ) "H (otomobil)" sınıfı sertifikalarda; hasta ve engelli için özel tertibatlı olarak imal, tadil ve teçhiz edilmiş otomobil,
- h) "B", "C" ve "E" sınıfı sertifikası olup aracına römork takarak kullanılan sertifikalarda; yüklü ağırlığı 750 kg'ı geçen römork takılı eğitim otomobili, eğitim kamyonu veya eğitim otobüsü, ile yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kursun Açılması, Kapatılması ve Cezalandırılması

Kursların açılması

MADDE 8 – (1) Özel motorlu taşıt sürücüleri kursuna 5580 sayılı Kanun ve 20/3/2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenir.

Kursların kapatılması ve cezalandırılması

MADDE 9 – (1) Özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında mevzuata aykırı uygulamaların tespit edilmesi durumunda, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kurslara Müracaat Esasları, Kayıt ve Nakil

Kurslara müracaat esasları

MADDE 10 – (1) Kursa kayıt olacak kursiyerlerde aranacak şartlar:

a) Yaş şartı;

1) “A1”, “A2”, “F” ve “H (otomobil)” ve “H (motosiklet)” sınıfı sertifikalar için on yedi,

2) “B” ve “G” sınıfı sertifikalar için on sekiz,

3) “C”, “D” ve “E” sınıfı sertifikalar için yirmi iki (Üniversitelerin sürücü eğitimi veren yüksek okul ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin askerî ihtisas görevleri için subay ve astsubay sınıf okullarında ve uzman jandarma okullarında açılan sürücü eğitimi kurslarından mezun olanlarda bu şart aranmaz.)

yaşını bitirmiş olmak.

b) Öğrenim şartı; öğrenim durumu itibarıyla en az ilkokul düzeyinde eğitim almış olmak,

c) Sağlık bakımından 26/9/2006 tarihli ve 26301 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelikte belirtilen şartları taşıdığını belgelendirmek,

ç) Hükümlülük bakımından 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinden, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 188, 190 ve 191 inci maddelerinden, 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 6 ncı maddesinden, 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 29 uncu maddesinden, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin ikinci ve takip eden fıkralarındaki suçlardan hüküm giymemiş olmak,

d) Önceden verilmiş aynı sınıf bir başka sürücü belgesinin bulunmaması veya daha önce verilmiş fakat geri alınmış olan sürücü belgesinin 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda öngörülen şartların sağlanarak sahibine iade edilmiş olması.

Kayıtta istenecek belgeler

MADDE 11 – (1) Kurslara kaydolacak kursiyerlerden aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenir.

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kursiyerlerden;

1) T.C. kimlik numarası,

2) Diploma veya diploma yerine geçen belge veya kamu kurum/kuruluşlarından alınan öğrenim durumunu bildirir belgenin aslının görülerek kurs müdürlüğüne onaylı örneği,

3) Son altı ayda çekilmiş bir adet vesikalık fotoğraf,

4) Pratisyen tabip veya uzman tabip tarafından verilen sürücü olur sağlık raporu,

5) Sürücü belgesi almasına engel teşkil edecek bir sabıka kaydının olmadığına dair yazılı beyanı (Kurslara kaydolacak kursiyerlerin, sürücü belgesi almasına engel teşkil edecek bir sabıka kaydının olmadığına dair yazılı beyanları Bakanlık tarafından yetkili adli mercilerden teyit edilir. Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen kursiyerler sınava alınmazlar, sınava alınmış olsalar dahi sınavları geçersiz sayılır.),

6) Sahip olduğu sürücü belgesi dışında belge alacaklar için mevcut sürücü belgesinin veya sürücü sertifikasının fotokopisi.

b) Yabancı uyruklu kursiyerlerden;

1) Pasaportun noter tasdikli Türkçe tercümesi,

2) Türkiye’de altı aydan fazla kalacağını gösteren ikametgâh izni veya öğrenim vizesi,

3) Öğrenim belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

4) Pratisyen tabip veya uzman tabip tarafından verilen sürücü olur sağlık raporu,

5) Son altı ayda çekilmiş bir adet vesikalık fotoğraf,

istenir.

c) 2918 sayılı Kanunun 118 inci maddesi gereği sürücü belgeleri iki ay süre ile geri alınması sebebiyle eğitime tabi tutulacaklardan sürücü belgesinin geri alındığına dair belge istenir.

Kursiyer kaydı

MADDE 12 – (1) Kursiyerler, Özel Motorlu Taşıtlı Sürücüleri Kursuna Kayıt Formunu (EK-1) kurs müdürünün gözetiminde doldurup 11 inci maddede belirtilen belgelerle kurs müdürlüğüne müracaat ederler. Kayıt formu ve ekleri incelendikten sonra kursiyerin hangi sertifika sınıfına katılacağı belirtilerek Özel Motorlu Taşıtlı Sürücüleri Kursu Kayıt Defteri (EK-2)’ne ve Özel MTSK Modülüne kaydı yapılır.

(2) Kursiyerlerin kursa kaydı, döneme ait grup başlama tarihlerinden önce yapılır.

(3) Kursa kayıt olacak kursiyerlerin:

a) Yurt dışından aldıkları sürücü belgesini, ülkemizde dengi olan sınıftaki sürücü belgesi ile değiştirdikten sonra başka sınıf sürücü sertifikası almak üzere kursa kaydı yapılır.

b) “G” sınıfı sürücü belgesi almak üzere kursa kayıt yaptırabilmeleri için İş Makineleri Kullanma Sertifikasına (Operatörlük Belgesi) sahip olmaları gerekmektedir.

Kursiyerlerin nakli

MADDE 13 – (1) Kurucusunun başvurusu veya inceleme sonucu kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı veren merci tarafından kapatılacak olan ya da kapatılan kurslarda kayıtlı olan kursiyerlerin il sınırları içinde başka kurslara nakli yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kursa Devam ve Disiplin

Kursa devam

MADDE 14 – (1) Kursa kayıt olan kursiyerlerin kursa devam etmeleri esastır.

(2) Direksiyon eğitimi dersi ile her teorik ders için ayrı ayrı olmak üzere ders saati sayısının 1/5'inden fazla derse devam etmeyenlerin kurstan kayıtları silinir. Direksiyon eğitimi ders saati sayısının 1/5'i veya daha az devam etmeyenler için bir defaya mahsus olmak üzere kursiyerin durumu da dikkate alınarak o dönemde kurs müdürünün uygun göreceği bir zamanda devam etmediği süre kadar telafi programı uygulanır. Direksiyon eğitimi dersi telafi programları için kursiyerlerden devam ettikleri derslerin ücreti alınır.

(3) Direksiyon eğitimi dersinin telafi programına da devam etmeyenlerin kurstan kayıtları silinir.

Sınav hakkı ve kayıt yenileme

MADDE 15 – (1) Teorik derslerin eğitimini tamamlayan kursiyerler teorik eğitim sınavına, direksiyon eğitimi dersini tamamlayan kursiyerler de direksiyon eğitimi dersi sınavına girerler. Sınavlara herhangi bir nedenle girmeyenlerle sınavda başarısız olanlar yeniden kursa devam etmeksizin ve kurs ücreti ödmeden aralıksız üç dönem daha sınavlara girebilirler. Direksiyon sınavında başarısız olan kursiyerler istemeleri hâlinde ilan edilen kurs ücretini ödemek kaydıyla yeniden eğitim alabilirler.

(2) Ancak;

a) Sınavlar sırasında yatakta tedaviyi gerektiren bir hastalık sebebi ile sınava girecek durumda olmadığını belgelendirmek üzere resmî ve özel sağlık kurum veya kuruluşlarından alacağı raporu en geç sınavın yapıldığı günün akşamına kadar,

b) Yangın, deprem ve benzeri tabii afetler yüzünden veya ana, baba, kardeş gibi yakınlarından birisinin ağır hastalığı veya ölümü yahut spor, müzik, folklor ve benzeri ulusal veya uluslararası düzeyde ülkemizi temsil etme gibi nedenlerle sınavlara giremeyeceklerini gösterir resmî bir makamdan alacakları belgeyi,

kurs müdürlüğüne teslim edenler, dört dönem sınav hakkını tamamladıktan sonra başarılı olamayanlar bir defaya mahsus olmak üzere mazeret sınavına girebilirler.

(3) Teorik derslerin sınavlarında başarılı olup direksiyon eğitimi dersi sınavlarında dört dönem sonunda da başarısız duruma düşenler istemesi hâlinde aynı kursta ilan edilen direksiyon eğitimi dersinin ücretini ödemek ve sertifika sınıfında belirtilen sayıda direksiyon eğitimi dersi almak kaydıyla dört dönem daha sınava girebilir.

(4) Teorik derslerin sınavından dört dönem sonunda, direksiyon eğitimi dersi sınavında ise ikinci dört dönem sonunda da başarısız duruma düşenler, kayıt işlemlerini tamamlamak ve ücretlerini ödemek suretiyle kurslara yeniden kayıt yaptırabilirler.

ALTINCI BÖLÜM

Kurslarda Eğitim ve Öğretim

Kurslarda eğitim ve öğretim

MADDE 16 – (1) Kurslarda; trafik ve çevre, ilk yardım ve araç tekniği dersleri teorik, direksiyon eğitimi dersi uygulamalı olarak yapılır. Teorik derslerin eğitimi tamamlandıktan sonra direksiyon eğitimi dersine başlanır.

(2) Üniversite ve yüksekokullar ile lise ve dengi okullarda zorunlu trafik ve çevre, ilk yardım ve motor derslerinden başarılı olduklarını belgeleyenler ile 22/5/2002 tarihli ve 24762 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İlk Yardım Yönetmeliği gereğince ilkyardımcı sertifikasına sahip kişiler ilk yardım dersinden istemeleri hâlinde eğitime tabi tutulmazlar sadece sınavlara girerler.

(3) 2918 sayılı Kanununun 118 inci maddesi gereğince sürücü belgelerinin iki ay süre ile geri alınması sonucu eğitime alınacak sürücüler, bu iki aylık süre içinde özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında trafik ve çevre dersine devam ederler. Bu kursa devam edenlere kurs müdürlüğüne belirtilen eğitimi aldıklarına dair belge verilir.

(4) Kurslarda günde 2 saatten az 6 saatten fazla teorik ders yapılamaz. Direksiyon eğitimi dersleri her bir kursiyer için ayrı ayrı olmak üzere günde 2 saatten fazla yapılamaz.

(5) İşitme engelli bireylere "H (motosiklet)", "H (otomobil)" sınıfı sertifika vermek isteyen kurslarda; kurs tarafından teklif edilen özel alan bakımından yeterli bir uzman, valilik izni ile görevlendirilir. İşitme engelli bireylere dersi aktaracak olan uzman, teorik ve direksiyon eğitimi derslerine usta öğreticilerle birlikte giderek öğreticilerin anlattıkları konuları özel metotlarıyla kursiyerlere aktarırlar.

(6) Yabancı uyruklular ve öğrenimini yurt dışında tamamlayanlardan Türkçe bilmeyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kursiyerlere eğitim verecek kurslara, yükseköğrenim görmüş ve kursiyerlerin dilini bilen yeminli bir tercüman veya millî eğitim müdürlüğüne yükseköğrenim görmüş ve yabancı dil bilgisi yönünden yeterli bulunan bir kişi valilik izni ile görevlendirilir. Tercüman teorik ve direksiyon eğitimi derslerine usta öğreticileriyle birlikte girer. Öğreticiler tarafından

anlatılan ders konuları tercüman tarafından kursiyere tercüme edilir. Teorik ve direksiyon eğitimi dersi sınavlarında tercüman görevlendirilir. Ücret kursiyer tarafından karşılanmak kaydıyla teorik derslerin sınavlarında tercüman görevlendirilir.

(7) Dönemler her ayın ilk on günü içinde kurslarca belirlenen tarihlerde başlatılır. Bir dönemde kurs kontenjanını aşmamak şartıyla üç farklı tarihte grup açılabilir. Her dönemin teorik ve direksiyon eğitimi dersleri 60 gün içinde tamamlanır.

(8) Bir dönemde kurs, kurs kontenjanını geçmemek şartıyla "A1", "A2", "H (motosiklet)" ve "F" sınıfı bir direksiyon eğitim ve sınav aracı için en fazla 20, "B" ve "H (otomobil)" sınıfı bir direksiyon eğitim ve sınav aracı için en fazla 15, "C", "D" ve "E" sınıfı için ise en fazla 10 kursiyerin kursa kaydı yapılabilir. Ancak başka sınıf sürücü sertifikası olup "C", "D" veya "E" sınıfı sertifika alacaklardan iki kursiyer bir kursiyer olarak hesaplanır.

Direksiyon eğitim araçları

MADDE 17 – (1) Kursta kullanılacak direksiyon eğitimi ve sınav araçları kursun kurucusu adına kayıtlı olması gerekmektedir.

(2) Kurslarda direksiyon eğitiminde kullanılacak olan araçlara gerekli izin aşağıda belirtilen esaslara göre valiliklerce verilir:

a) Kurs müdürlükleri direksiyon eğitim ve sınav aracıyla ilgili olarak aracın plaka, şasi ve motor numaraları ile birlikte "A1", "A2", "F" ve "H (motosiklet)" sınıfı hariç çift frenli, çift debriyajlı, tek direksiyon sistemli, her türlü donanımı sağlam ve trafiğe hazır durumda olduğunu; araçların, tüzel kişilik olan kurslarda kurs, gerçek kişiye ait kurslarda gerçek kişi adına kayıtlı olduğunu belirten "Motorlu Araç Trafik Belgesi" ve "Araç Tescil Belgesi" ile millî eğitim müdürlüklerine müracaat edilir.

b) Direksiyon eğitim araçlarının "A1", "A2", "F" ve "H (motosiklet)" sınıfı dışında çift fren, çift debriyaj, tek direksiyon sistemli olduğunun "Motorlu Araç Tescil Belgesi" ne "sürücü kursu aracı" olarak işlenmiş olması gerekir. Yapılan inceleme sonucunda bilgi ve belgeler arasında uygunluğun bulunması hâlinde eğitim öğretim etkinliğinde kullanılacak araca Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitim Aracı İzin Formu'na (EK-8) göre kullanım izni verilerek Özel MTSK Modülüne kaydı yapılır. Direksiyon eğitim aracı eğitim ve sınav dışında başka amaçla kullanılamaz.

c) Direksiyon eğitim aracının her iki ön kapısına ve ön kaputuna ait olduğu kursun adı ve telefonu yazılır. Bunun dışında başka bir yazı yazılmaz.

ç) Direksiyon eğitim aracının üst kısmına mavi zemin üstüne beyaz yazı ile ön ve arkasında "Sürücü Adayı" ifadesi bulunan ve görülebilir net alanı 15x60 ebadındaki fosforlu veya ışıklı levha konulur.

d) Direksiyon eğitim ve sınav aracı olarak kullanılacak bütün araçların yetkili kuruluşlarca muayenesinin yapılmış ve trafiğe çıkması uygun görülmüş olması ve mevsim şartlarına uygun donanıma sahip olması gerekmektedir. Bu araçlardan "A1", "A2", "H (motosiklet)", "H (otomobil)" ve "B" sınıfı direksiyon eğitim ve sınav aracı olarak kullanılacaklar 10 yaşından, "C", "D", "E" ve "F" sınıfı direksiyon eğitim ve sınav aracı olarak kullanılacaklar 20 yaşından büyük olamaz. Araçların yaşı fabrikasından imal edildiği tarihten sonra gelen ilk takvim yılı esas alınarak hesaplanır.

e) Sınavda kullanılmak üzere Sınav Yürütme Komisyonu'na bildirilen aracın arıza yapması veya millî eğitim müdürlüğünce geçerli sayılabilecek bir nedenle sınavda kullanılamaması hâlinde şartlara haiz başka bir araçla o günkü sınav yapılabilir.

(3) Direksiyon eğitim ve sınav araçlarında;

a) Direksiyon eğitim ve sınav aracının kursa ait olduğuna ilişkin ruhsatnamenin aslı,

b) Usta öğreticinin çalışma izninin bir örneği,

c) O araçla eğitim görecekt kursiyerlerin isim ve çalışma saatlerini gösterir liste,

ç) Direksiyon eğitim ve sınav aracının kullanım izin onayının (Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitim Aracı İzin Formu (EK-8)) bir örneği,

d) Direksiyon eğitim dersinin yapıldığı tarih, saat ve konularını belirten ayrıca ders sonunda öğretici ile kursiyer tarafından ad ve soyadı yazılarak imzalanacak olan "Direksiyon Eğitim Takip Formu",

e) Karayollarındaki akan trafik içinde yapılacak eğitim ve sınav için ayrıca kurs müdürlüğünce düzenlenmiş olan "K" sınıfı sürücü aday belgesi (Ek-5),

bulunur.

Direksiyon eğitim alanı ve direksiyon eğitim simülâtörü

MADDE 18 – (1) Direksiyon eğitim alanının kursun bulunduğu ilçe sınırları içinde ve kurs binasına en fazla 30 km mesafede bulunması gerekir. Büyükşehir statüsündeki illerde faaliyette bulunan kursların direksiyon eğitim alanının ise kursun bulunduğu büyükşehirli oluşturan ilçelerin sınırları içinde ve kurs binasına en fazla 30 km mesafede bulunması gerekir.

(2) Direksiyon eğitim simülâtörünün; kursiyerlerin değerlendirilebilmesine ilişkin kriterler sunması, gerçek araç donanımlarına, algı ve refleks ölçen senaryolara sahip olması, her sürücü adayına ait eğitim kayıtlarını ve sonuçlarını arşivleyebilmesi gerekir.

(3) Kurslar; direksiyon eğitim alanlarını ve dinlenme tesisleri ile direksiyon eğitim simülâtörüne ilişkin şartlar Genel Müdürlükçe belirlenerek internet sayfasında yayınlanan standartlara uygun şekilde düzenlerler.

(4) Kursiyerlerin direksiyon eğitimi dersi gördükleri süre içinde eğitim alanındaki uygulamaların sağlıklı yapılabilmesi için kursta görevli bir kişi direksiyon eğitim alanı sorumlusu olarak görevlendirilir.

(5) Birden fazla kurs tarafından kullanılan direksiyon eğitim alanlarının kiralık olması hâlinde mevcut kiracıların muvafakati alınmak kaydıyla arsa sahibi ile her kurs için ayrı ayrı kira sözleşmesi yapılır.

Direksiyon eğitimi

MADDE 19 – (1) “G” sınıfı sertifika alacak kursiyerler hariç, kursiyerlere karayollarındaki akan trafikte araç kullanabilmeleri için kurs müdürlüğüne “K Sınıfı Sürücü Aday Belgesi” (EK-5) düzenlenir.

(2) Direksiyon eğitimi dersinde “K Sınıfı Sürücü Aday Belgesi” ne direksiyon usta öğreticisinin, sınavda ise direksiyon eğitimi dersi sınav uygulama ve değerlendirme komisyon başkanının bilgileri yazılır.

(3) Kursiyerlerin direksiyon eğitimleri ders programları çerçevesinde çalışma planına göre yapılır.

(4) “H (motosiklet)”, “H (otomobil)” sınıfı hariç otomatik vitesliler dâhil özel amaçlı taşıtlarla direksiyon eğitimi dersi ve sınavı yapılmaz.

(5) “A1”, “A2”, “F” ve “H (motosiklet)” sınıfı dışında çift fren, çift debriyaj, tek direksiyon sistemi bulunmayan ve her türlü donanımı sağlam olmayan, trafiğe hazır durumda bulunmayan araçlarla direksiyon eğitimi dersi ve sınavı yapılmaz.

Çalışma saatleri

MADDE 20 – (1) Teorik ve direksiyon eğitimi derslerinin çalışma saatleri, haftanın bütün günlerinde 07:00 ile 23:00 saatleri arasında kursiyerlerin talep ve ihtiyacına göre kurs müdürlüğüne tespit edilir. Gece eğitimleri gün batımından sonra başlar. Bu saatler il milli eğitim müdürlüklerince “Özel MTSK Modülü”ne girilir.

Ders saatleri

MADDE 21 – (1) Bir ders saati süresi elli dakikadır. İki ders saati arasındaki dinlenme süresi on dakikadır. Teorik derslerin uygulamalı konuları iki ders saati birleştirilerek blok ders hâlinde yapılabilir. Direksiyon eğitimi dersi, blok ders olarak yapılamaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Öğretim Programları ve Çalışma Planları

Öğretim programları

MADDE 22 – (1) Özel motorlu taşıt sürücülere kurslarında uygulanacak öğretim programları bütün sertifika sınıflarında kursiyerlere; trafikte sürücü davranışları, trafik kuralları, trafik mevzuatı ve benzeri konuları içeren trafik ve çevre dersi, trafikte temel ilk yardım uygulamaları ile ilgili konularını içeren ilk yardım dersi, araçların teknik özellikleri ve temel bakım-onarım konularını içeren araç tekniği dersi teorik olarak, alacakları sertifika sınıflarına göre araçları sürebilmek için gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazanmalarına yönelik uygulamaları içeren direksiyon eğitim dersleri Bakanlıkça hazırlanır.

Çalışma planları

MADDE 23 – (1) Özel motorlu taşıt sürücülere kurslarınca kursiyerlerin teorik ve direksiyon eğitimi derslerinin gün ve saatlerinin yer aldığı çalışma planı dönem başlamadan önce “Özel MTSK Modülüne” girilir ve eğitimler planda belirtilen saatlerde yapılır.

(2) 14 üncü maddeye göre yapılacak telafi eğitimi derslerinin gün ve saatlerinin yer aldığı çalışma planı da “Özel MTSK Modülüne” girilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Kurs Personeli, Görevlendirme, Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Görevlendirme ve görevden ayrılma

MADDE 24 – (1) Kursta çalışacak personelin görevlendirilmesi ve görevden ayrılması işlemleri Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

(2) Kursta, yüz ceza puanının doldurulması, alkollü olarak araç kullanılması veya hız sınırının aşılması gibi kural ihlalleri nedeniyle sürücü belgesi geri alınanlara eğitim personeli olarak görev verilmez, görevli iken sürücü belgesi geri alınanların da görevine son verilir.

Görev, yetki ve sorumluluklar

MADDE 25 – (1) Kurstaki eğitim personeli ile diğer görevliler; görev, yetki ve sorumlulukları bakımından 5580 sayılı Kanun ile Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği hükümleri ve dengi resmî kurumlarda görevli personelle ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

Kursta görevlendirilecek personel

MADDE 26 – (1) Kurslarda;

- Kurs müdürü,
- Eğitim personeli, görevlendirilir.

(2) Ayrıca kurslarda isteğe bağlı olarak diğer personel de görevlendirilebilir.

Eğitim personelinde aranacak şartlar

MADDE 27 – (1) Eğitim personelinin görevlendirilmesinde en az yüksekokul mezunu olmak üzere aşağıdaki şartlar aranır:

- İlk yardım dersi için, İlk Yardım Yönetmeliği kapsamında alınmış “İlk Yardım Eğitmeni Sertifikası” sahibi olmak,
- Trafik ve çevre dersi için en az üç yıllık sürücü belgesi sahibi olmak şartıyla,

- 1) Üniversitelerin trafik ve çevre bilgisi ile ilgili alanlarından mezun olmak,
- 2) Bakanlık veya millî eğitim müdürlüklerince verilmiş “Trafik ve Çevre Öğreticiliği Belgesi” sahibi olmak, gerekir.
- c) Araç tekniği dersi için;
 - 1) Üniversitelerin otomotiv bölümleri lisans veya ön lisans mezunu olmak,
 - 2) Bakanlık veya millî eğitim müdürlüklerince verilmiş “Araç Tekniği Öğreticiliği Belgesi” veya “Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Belgesi” sahibi olmak, gerekir.
- ç) Direksiyon eğitimi dersi için;
 - 1) Üniversitelerin direksiyon eğitimi ile ilgili alanlarından ön lisans veya lisans mezunu olup öğreticilik yapacağı sınıftan sürücü belgesi sahibi olmak,
 - 2) Yüksekokul mezunu olup öğreticilik yapacağı sınıftan en az üç yıllık sürücü belgesi sahibi olmaları koşuluyla Bakanlık veya millî eğitim müdürlüklerince verilmiş “Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Belgesi”ne sahip bulunmak (Herhangi bir sınıftan “Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Belgesi” bulunanlar başka bir sınıf sürücü belgesi aldığı anda bir yıl sonra yeni sertifika grubunda eğitim verebilir.) gerekir.
- (2) “H (otomobil)” ve “H (motosiklet)” sınıfı sürücü sertifikası alacak işitme ve konuşma engelliler için işitme ve konuşma engellilerle iletişim kurma alanında belgesi bulunan personel geçici görevlendirilir.
- (3) Türkçe bilmeyen yabancı uyruklular ve öğrenimini yurt dışında tamamlayanlardan Türkçe bilmeyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı için tercümanlık yapabileceğine dair belgesi bulunan personel geçici görevlendirilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Sınavlar ve Direksiyon Eğitimi Dersi Sınav Komisyonları

Sınavlar

MADDE 28 – (1) Teorik derslerin sınavı, Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre merkezî sistemle veya elektronik ortamda yapılır. Merkezi sistemle teorik derslerin sınavı yapıldıktan sonra sınav sonuçlarının açıklanmasını takip eden haftadan itibaren direksiyon eğitimi dersi sınavları millî eğitim müdürlüklerince uygulamalı olarak yapılır. Direksiyon eğitimi dersi sınavlarında başarısız olanların sınav tarihleri il millî eğitim müdürlüklerince belirlenir. Ayrıca elektronik sınava girerek sınavda başarılı olan kursiyer sayısı o dönemde ilçedeki kayıtlı kursiyerlerin %50’sinden veya 300 kursiyerden fazla olması hâlinde direksiyon eğitimi dersini tamamlamak şartıyla direksiyon eğitimi dersi sınavlarına alınır. Direksiyon eğitimi dersi sınavında başarısız olan kursiyerler, elektronik sınava giren kursiyerlerin direksiyon eğitimi dersi sınavlarına dâhil edilebilir.

(2) Direksiyon eğitimi dersi sınavlarında (EK-3) ve (EK-4) kullanılır. Sınavlar akan trafikte, “A1”, “A2” ve “H (motosiklet)” sınıfı sertifikanın sınavı ise akan trafikte ve (EK-7) krokide belirtilen şekilde düzenlenmiş alanda yapılır. Sınavlarda başarı gösterenlere Özel Motorlu Taşıt Sürücüsü Sertifikası (EK-6) verilir.

(3) Kurslarda görevli eğitim personeli sınav komisyonlarında görevlendirilemez.

(4) Teorik derslerin tamamı için bir sınav yapılarak tek notla 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Sınavda 70 ve üzeri puan alan kursiyerler başarılı sayılır. Direksiyon eğitimi dersi sınavları 32, 33, 34, 35 ve 36 ncı madde hükümlerine göre yapılarak, (EK-3) ve (EK-4) “Direksiyon Sınavını Değerlendirme Formu”na göre değerlendirilir.

(5) Başkasının yerine sınavlara girenler veya girmeye teşebbüs edenler ile başkasını sınava girdirmeye teşebbüs eden veya girdirenler hakkında sınav yürütme komisyonunca Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Ayrıca bu kursiyerlerin kurstan kayıtları silinir ve bu kişilere ancak bir takvim yılı sonra yeniden kursa kayıt hakkı tanınır. Başkasının yerine sınavlara girenler veya girmeye teşebbüs edenlerin kurslarda görevli olmaları hâlinde görevlerine son verilir ve bu kişilere kurslarda bir daha görev verilmez. Bu işlemde kusuru ve ihmali bulunan yetkililer hakkında da idari ve adli işlem yapılır.

(6) Direksiyon eğitimi dersi sınavı, akan trafik içinde belirlenmiş olan güzergâhta 08:00 ile 18:00 saatleri arasında yapılır. Her kursiyer önceden belirlenen gün ve saatte sınava alınır.

(7) Direksiyon eğitimi dersi sınav süresi 30 dakikadan az olamaz. Ancak sürücü adayının araç kullanmada yetersiz olması ve sürücü olamayacağına kanaat getirilmesi hâlinde sınava son verilir. Aracı, kursun usta öğreticisi sınavın başlama yerine getirir. Her kursiyerin direksiyon eğitimi dersi sınavından sonra 5 dakika ara verilir.

Direksiyon eğitimi dersi sınav yürütme komisyonu

MADDE 29 – (1) Direksiyon eğitimi dersi sınav yürütme komisyonu;

- a) Büyükşehir statüsündeki illerde; ilçelerde,
- b) Büyükşehir statüsünde olmayan illerde; merkez ilçe ile diğer ilçelerde, kurulur.

(2) Komisyon, sınavların belirlenen esaslara göre yürütülmesinden sorumludur.

(3) Direksiyon eğitimi dersi sınav yürütme komisyonlarının oluşumu ve görevleri Genel Müdürlükçe belirlenir.

(4) Valilikçe gerekli görülmesi durumunda bir kamu görevlisi de komisyonda üye olarak görevlendirilir.

Direksiyon eğitimi dersi sınavı

MADDE 30 – (1) Direksiyon eğitimi dersi sınavları:

a) Bir ilçede direksiyon eğitimi dersi sınavına bir günde en fazla 700 kursiyerin katılması esastır. Ancak ilçede bir dönemde direksiyon eğitimi dersi sınavına girecek kursiyer sayısınının 3000'i aşması durumunda, bir günde sınava girecek kursiyer sayısı 1000'i aşmamak şartı ile sınav günlerine dengeli olarak dağıtılır.

b) Kursiyerleri sınava alınacak kursların sırasını sınav yürütme komisyonu belirler. Mazeretleri nedeniyle sınava önce girme talebi bulunanlar kurs müdürlüğünce sınav yürütme komisyonuna bildirilir. Komisyonun uygun görmesi durumunda bu kursiyerlere öncelik verilebilir.

(2) Kurs müdürlüklerince sınav gününden en az üç gün önce;

a) En çok 14 kursiyer için bir araç olmak üzere cins ve plakası belirtilmiş olan ve direksiyon eğitimi dersi sınavında kullanılacak araçların listesi,

b) Her kursiyer adına sertifika sınıfına göre düzenlenmiş üçer adet (EK-3) veya (EK-4) formu,

c) Sınava girecek kursiyerlerin, her sertifika sınıfı için ayrı ayrı sayıları,

ç) Kursiyerin alacağı sertifika sınıfına uygun çalışma izni olan ve sınav aracında bulunacak kursta görevli direksiyon usta öğreticilerinin listesi,

millî eğitim müdürlüğüne teslim edilir.

(3) Sınav hakkını kullanıp başarısız olan kursiyerler nedeniyle bir günde tüm kursiyerlerine sınav yapacak sayıda direksiyon eğitimi ve sınav aracı bulunmayan kursların direksiyon eğitimi dersi sınavları, aynı haftanın cumartesi ve pazar günlerinde yine yeterli olmaması hâlinde bir sonraki hafta sonundan başlanarak diğer hafta sonlarında da yapılır.

Direksiyon eğitimi dersi sınavı uygulama ve değerlendirme komisyonu

MADDE 31 –(1) Direksiyon eğitimi dersi sınavı uygulama ve değerlendirme komisyonu il/ilçe millî eğitim müdürünün başkanlığında, biri il eğitim denetmenleri başkanı/millî eğitim müdür yardımcısı/şube müdürü ve diğeri kursların iş ve işlemlerini yürütmekle görevli millî eğitim müdür yardımcısı/şube müdürü olmak üzere bir başkan ve iki üyeden oluşturulur. Komisyonun oluşum ve görevlerine ilişkin diğeri usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

Direksiyon eğitimi dersi sınav değerlendirme formu

MADDE 32 – (1) Değerlendirmelerde tükenmez veya dolma kalem kullanılır.

(2) Direksiyon eğitimi dersi sınavı uygulama ve değerlendirme komisyonu başkan ve üyesi, direksiyon eğitimi dersi sınavını yaptığı her kursiyer için (EK-3) veya (EK-4) formu doldurur ve imzalar.

(3) Kursiyerler için başkan ve üye tarafından ayrı ayrı düzenlenen ve imzalanan (EK-3) veya (EK-4) formlarında ikisinin de başarılı görmesi hâlinde kursiyer sınavda başarılı sayılır. Üyelerden birisinin başarılı diğeri ise başarısız olarak değerlendirdiği durumlarda başkanın değerlendirmesi esas alınır. Kursiyer için yeni (EK-3) veya (EK-4) form doldurulup üyeler tarafından imzalanır. Başarısız olan kursiyerin başarısız olma nedeni forma yazılır. Bu formlar sınav yürütme komisyonuna teslim edilir.

Direksiyon eğitimi dersi sınav uygulama ve değerlendirme komisyonu üyelerinin araçlardaki yerleri

MADDE 33 – (1) “A1”, “A2” ve “H (motosiklet)” sınıfı sertifika sınavlarında, başkan ve üye araca binmez, ancak adayı uygun bir yerden gözleyerek ve akan trafikte başka bir araçtan takip ederek değerlendirme yapar.

(2) “F” sınıfı sertifika sınavlarında da gerekli görürlerse “A1” ve “A2” sınıfında olduğu gibi değerlendirme yapılır.

(3) “B”, “E” ve “H otomobil” sınıfı sertifika sınavında aday aracın sürücü koltuğunda, direksiyon eğitimi dersi sınav uygulama ve değerlendirme komisyonu başkanı öndeki diğeri koltukta ve kurumda görevli direksiyon usta öğreticisi ile direksiyon eğitimi dersi sınav uygulama ve değerlendirme komisyonu üyesi ise bir sonraki koltukta oturur.

(4) “C” ve “D” sınıfı sertifika sınavında, sınav aracında sürücü koltuğu dışında tek koltuk olması hâlinde sınav, komisyon başkan ve üyesinin ayrı ayrı katılacağı ve toplam sınav süresini geçmeyecek şekilde iki aşamada yapılır. Aday aracın sürücü koltuğunda, direksiyon eğitimi dersi uygulama ve değerlendirme komisyonu başkanı ve üyesi öndeki diğeri koltukta oturur. Sınav aracında sürücü koltuğu dışında iki veya daha fazla koltuk olması hâlinde araç içinde oturma şeklinde üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

“B”, “C”, “E”, “F” ve “H (otomobil)” sınıfı sertifika sınavı

MADDE 34 – (1) “B”, “C”, “E”, “F” ve “H (otomobil)” sınıfı sertifika sınavları, sınav güzergâhının bulunduğu karayolunda ve akan trafik içinde başlatılır.

(2) Sınavda kursiyer:

a) Aracı çalıştırır ve hareket ettirir.

b) Sınavın yapıldığı güzergâhta aracın cinsi ve yol için belirlenen azami hız sınırına ulaşır.

c) Konilerin veya araçların arasına yola paralel olacak şekilde geri geri giderek park eder.

ç) Çıkış eğimli yolda aracı durdurup yeniden ileri doğru hareket ettirir.

d) Uygun yolda aracı asgari 25 metre geri viteste kullanır.

e) Işıklı kavşakta sağa ve sola dönüşler yapar.

f) Aracın silecek, ışık ve havalandırma gibi kumanda düğmelerini kullanır.

g) Güzergâhta dönel kavşak bulunması hâlinde, dönel kavşakta dönüş yapar.

“A1”, “A2” ve “H (motosiklet)” sınıfı sertifika sınavı

MADDE 35 – (1) “A1”, “A2” ve “H (motosiklet)” sınıfı sertifika sınavları, sınav güzergâhının bulunduğu karayolunda ve akan trafik içinde başlatılır. Karayolu üzerinde veya hemen bitişiğinde, (EK-7)’deki krokide belirlenen mesafelere göre seyyar olarak hazırlanan sınav alanında ve akan trafikte devam ettirilerek tamamlanır.

(2) Sınavın krokiye göre uygulanması:

a) 6 metre genişlik, 115 metre uzunluğundaki bir yolun 40 metrelik kısmında motor çalıştırılır ve hareket ettirilir.

b) Sekiz koni etrafında slalom yaptırılır ve koniler arasından geçmeye sağdan başlatılır.

c) Konilerin bitiminde sekiz çizdirilir.

ç) Sağa ve sola dönüş yaptırılır.

d) 8-10 metre uzunluğunda 15-20 cm genişliğinde 3-5 cm yüksekliğinde yüzeyi tırtıklı kullanılacağı zaman yere sabitlenen demir veya dayanıklı malzemenin yapılmış platform üzerinde düzlemesine hareket yaptırılır.

e) Hızlanma: Motorlu bisikletler için azami hız 30 km, motosikletler için 50 km’ye çıkartılır.

f) Başlangıç konisi hizasında fren yapılır ve durulur.

(3) Sınavda kullanılan araç-gereçler kurslar tarafından sınav merkezinde hazır bulundurulur.

Römork takılarak yapılacak sınavlar

MADDE 36 – (1) “D” sınıfı sürücü sertifikası sınavı yüklü ağırlığı 10 tonu geçen römorklu veya yarı römorklu uygun çekici sınıfındaki araçlarla “B”, “C”, “E” sınıfı sürücü sertifikası sınavı ise yüklü ağırlığı 750 kg’ı geçen römorklu direksiyon eğitim araçlarıyla 34 üncü maddede belirtilen şekilde yapılır.

ONUNCU BÖLÜM

Sertifikaların Düzenlenmesi ve Verilmesi Esasları

Sertifikaların düzenlenmesi esasları

MADDE 37 – (1) Sertifika düzenlenirken;

a) Sertifikalardaki tüm bilgiler tam, okunaklı, silinti ve kazıntı yapılmadan siyah mürekkeple veya bilgisayarla yazılır, imzalanır ve soğuk damgaları yapılır. Düzenleme sırasında herhangi bir sebeple iptali gerekenler, seri numarası belirtilerek bir tutanakla tespit edilir.

b) Sertifikalara, sertifika almaya hak kazanılan son sınav tarihi yazılır.

Sertifikaların verilmesi

MADDE 38 – (1) Yapılan sınavlarda başarı gösteren kursiyerlere Özel Motorlu Taşıt Sürücüsü Sertifikası (EK-6) verilir. Sertifika bilgileri sürücü belgesi düzenlenmesine esas olmak üzere elektronik sistemle Emniyet Genel Müdürlüğüne iletilir. Sertifikanın herhangi bir sebeple iptali, kursun doğrudan bağlı bulunduğu il milli eğitim müdürlüğü tarafından yapılır.

Farklı bir sınıf sertifika alma

MADDE 39 – (1) Sürücü belgesi veya sürücü sertifikası sahibi olanlardan farklı bir sınıfın motorlu taşıt sürücü sertifikasını almak isteyenlerin kurs süreleri:

a) “A1” veya “A2” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası olanlardan başka bir sınıf sertifika almak isteyenler almak istedikleri sertifika sınıfının direksiyon eğitimi dersinin tamamına devam ederler.

b) “B”, “C”, “D”, “E”, “F” veya “H (otomobil)” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası olanlardan “A1”, “A2” veya “H (motosiklet)” sınıfı sürücü sertifikası almak isteyenler almak istedikleri sertifika sınıfının direksiyon eğitimi dersinin tamamına devam ederler.

c) “F” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası olanlardan “B”, “C”, “D”, “E” veya “H (otomobil)” veya “H (motosiklet)” sınıfı sürücü sertifikası almak isteyenler, almak istedikleri sertifika sınıfının direksiyon eğitimi dersinin tamamına devam ederler.

ç) “B” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası olanlardan “C” veya “E” sınıfı sertifika almak isteyenler bu sınıflara ait direksiyon eğitimi dersine 12 saat devam ederler.

d) “B” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası olanlardan “D” sınıfı sertifika almak isteyenler bu sınıflara ait direksiyon eğitimi dersine 18 saat devam ederler.

e) “C” sürücü belgesi veya sürücü sertifikası olanlardan “D” veya “E” sınıfı sertifika almak isteyenler “D” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası olanlardan “E” sınıfı sertifika almak isteyenler “E” sürücü belgesi veya sürücü sertifikası olanlardan “D” sınıfı sertifika almak isteyenler, bu sınıflara ait 6 saat direksiyon eğitimi dersine devam ederler.

f) “A1”, “A2”, “B”, “C”, “D”, “E” veya “F” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası olanlardan “H (otomobil)” sınıfı sertifika almak isteyenler; bu sınıflara ait direksiyon eğitimi dersinin tamamına devam ederler.

g) “A1”, “A2”, “B”, “C”, “D”, “E” veya “F” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası sahibi olup da şartları uygun olanların “G” sınıfı sürücü belgesi almak istemeleri hâlinde, iş makinesi kullanma yetki belgesi (Operatörlük Belgesi) ile birlikte trafik tescil kuruluşlarına müracaatta bulunurlar.

ğ) “B”, “C” veya “E” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası sahibi olup da araçlarına yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römork takarak kullanmak isteyenler römorklu araç kullanma dersine 5 saat devam ederler.

h) “G” sınıfı sürücü belgesi veya sürücü sertifikası sahibi olup farklı sınıf sürücü sertifikası alacaklar, yeni alacakları sertifika sınıfına ait direksiyon eğitimi dersine devam ederler.

(2) Yukarıda belirtilen eğitim süreleri sonunda yapılan direksiyon eğitimi dersi sınavlarında başarılı olanlara, ilgili sertifika verilir.

(3) Dış ülkelerden alınmış sürücü belgesi trafik tescil kuruluşlarında değiştirildikten sonra farklı sınıf sertifika almak için müracaat edilebilir.

Zayıf edilen ve yıpranan sertifikaların değiştirilmesi

MADDE 40 – (1) Düzenlendiği tarihten itibaren iki yıl içinde zayıf edilen veya yıpranmış olan sertifikanın sahibine, dilekçeyle müracaatı üzerine sertifika aldığına dair kurs müdürlüğünce düzenlenen ve millî eğitim müdürlüğünce onaylı bir belge verilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Tutulması Gereken Defter ve Dosyalar

Kurslarda kullanılacak belgeler

MADDE 41 – (1) Kurslarda, Bakanlıkça tespit edilmiş olan ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan belgeler kullanılır.

Defter ve dosyalar ile saklanma süresi

MADDE 42 – (1) Defterlerin sayfaları numaralandırılır, kurs kaşesi ile tasdik edilir ve son sayfaya adedi yazılarak onaylanır. Defter ve dosyalar güvenlik altında bulundurulur, bunlar üzerinde silinti ve kazıntı yapılamaz.

(2) Kurslarda tutulacak defter ve dosyalar şunlardır:

- Gelen-giden evrak kayıt defteri,
- Evrak dosyaları,
- Personel özlük dosyası,
- Kursiyer yoklama fişi ve defteri,
- Ders defteri,
- Kursiyer kayıt defteri,
- Ücretsiz kursiyerlerle ilgili dosya.

(3) İkinci fıkrada yer alan defter ve dosyalardaki bilgiler, her dönem sonunda yedeklemesi yapılmak koşuluyla elektronik ortamda da tutulabilir.

(4) Defter ve dosyalar, 16/5/1988 tarihli ve 19816 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre saklanır ve görevi yeni alana usulüne göre teslim edilir.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kursiyer ücretleri

MADDE 43 – (1) Kurslar, teorik ve direksiyon eğitimi ders saati ücretlerini Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre belirler.

Ücretsiz veya indirimli okutulacak kursiyerler

MADDE 44 – (1) Kurslardaki ücretsiz veya indirimli okuyacak kursiyerler ve burslarla ilgili işlemler, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre tespit edilir.

Sertifikaların sürücü belgesine dönüştürülmesi

MADDE 45 – (1) Kursu başarı ile bitiren kursiyerler, sertifikalarını kursun bulunduğu mahaldeki trafik tescil şubelerine, kurs mahallinde trafik tescil şubesi bulunmaması hâlinde ise o yerleşim biriminin bağlı bulunduğu il veya ilçedeki trafik tescil şubesine, sınıfına uyan sürücü belgesi ile değiştirilmek üzere en geç iki yıl içinde başvururlar. Süresi içerisinde sınıfına uyan sürücü belgesi ile değiştirilmeyen sertifikaların geçerliliği sona erer. Sertifikalar sürücü belgesiyle değiştirilmedikçe karayolunda araç kullanılamaz.

Denetim

MADDE 46 – (1) Özel motorlu taşıt sürücüleri kursu her yıl en az bir defa eğitim denetmenlerince denetime tabi tutulur. Genel Müdürlük veya valiliklerce gerekli görülürse ayrıca kurslar ve yapılan sınavlar denetlenir.

(2) Denetim tamamlandıktan sonra üç adet “Denetim Raporu” en geç 15 gün içinde düzenlenerek raporun biri kursa, biri ilçe millî eğitim müdürlüğüne diğeri ise raporla birlikte il millî eğitim müdürlüğüne sunulur.

(3) Denetim sonucu noksanlık tespit edilmiş ise:

a) Rapordaki noksanlıklar ile yanlış uygulamalar kurs tarafından en geç 20 gün içerisinde tamamlanarak ve mevzuata uygun şekilde düzeltilerek yazı ile millî eğitim müdürlüğüne bildirilir.

b) Verilen süre sonunda, noksanlık veya yanlış uygulamaların tamamen giderilmediğinin tespiti durumunda, ilgililer hakkında 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 123 üncü maddesi ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa göre işlem yapılır.

(4) Kurslar hakkında düzenlenen inceleme ve soruşturma raporlarında kurslar hakkında düzeltilmesi gereken eksiklikler tespit edilmiş ise bu konular da millî eğitim müdürlüklerince 15 gün içinde kursa bildirilir. Kurs 20 gün içerisinde gereğini yaparak millî eğitim müdürlüğüne bilgi verir.

Beyanların doğruluğu

MADDE 47 – (1) Bu Yönetmelik uyarınca yapılmış olan beyanların doğruluğu işlem sonuçlandırılmadan ilgili merci tarafından tespit edilir. Gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar hiçbir hak talebinde bulunamazlar. Ayrıca gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen kişiler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanmak üzere Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan hususlar

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 49 – (1) 3/2/1987 tarihli ve 19361 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Taşıtlı Sürücüler Kursu Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Eğitim personeli

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, özel motorlu taşıtlı sürücüler kurslarında yöneticiler hariç en az bir yıl eğitim personeli olarak görev alan veya halen görevde bulunan eğitim personelinin özlük hakları saklıdır.

Geçmiş dönem sertifikalarının geçerlilik süresi

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, düzenlenmiş olan sürücü sertifikaları bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde sürücü belgesine dönüştürülür. Süresi içerisinde sınıfına uyan sürücü belgesi ile değiştirilmeyen sertifikaların geçerliliği sona erer.

Direksiyon eğitim alanları ve direksiyon eğitim araçları

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alan kurslar direksiyon eğitim alanları ile direksiyon eğitim araçlarını bir yıl içinde bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hâle getirirler. Verilen süre içerisinde direksiyon eğitim araçları ile ilgili şartları yerine getirmeyen kursların o sertifikaya ait programları iptal edilir.

Önceki dönem kursiyerleri

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, açılan dönemlerde kayıtlı olan kursiyerler hakkında bu Yönetmeliğin geçici 2 nci maddesi hariç, 3/2/1987 tarihli ve 19361 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Taşıtlı Sürücüler Kursu Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.